

Tarbay Ede

Lehajtott fejjel

Kicsap a kenyér illata
a mély kemence melegével,
szülőföld, dallam, nyel, haza
kovásza mindent összeérlel.

A csont-burokban mandula,
keserősége szájamon,
szamártövistől fordul a
bőrömbe izzó fájdalom.

Lovak tiportak sírokat,
kivágtak hangos nyelveket,
követ kapott a gondolat,
s a homlok Káin-bélyeget.

Mikor teríti ránk az Úr
az osztozókról köpenyét,
mikor tekinti úgy, az út,
vezeklés útja véget ért.

Nem Ábrahámnak szólt a Hang,
s kamasz-Izsák oltárra lépett,
kezében kés, de nincs harag
szívében. Lendül, és az élet...

A kocsmagőzben fulladó
fejekre tedd a két kezéd,
ne halld: ostorrá lett a szó,
ne lásd: szöggé a képzelet.

Galambosi László

Hasítanám az ég falát

Fények nélkül a robagást
a téiben soká hallani,
árnyakkal telt a rács vasa.
Rám nyithat-e még valaki?

Akár a rab, ha álmodik,
hasítanám az ég falát;
sötétség ökle fejbe sújt.
Uram, az út nem visz tovább!

Pardi Anna

Rembrandt tudta

Rembrandt tudta
még a nagy Dávid király is tékozló
hét hárfá következetlen taszításától
sírt olykor

Rembrandt tudta
minden arc örökké mázolódo vízfestmény
s teteme szirénhangja szólítja az élőt
vagy a polgári dölyf frusztrációja
az Éjjeli Órjárat tart valahonnan valahová
nem csak a természetes lelki élet
manifesztumaként

Rembrandt tudta
ha estéknént a fia nem tér haza
maga is előveszi homálydült poharát
ki dülásban vár dülástól futót a dülást gyógyítja
talán
ha a kromoszómáktól és fluidomoktól
hajszolt térben fia helyett
a hallgatag vásznat öleli át

A ló, aki rálépett az emberre

Ugyanis a közhiedelem szerint a ló sohasem lép rá az emberre. Hát dehogy, kérem szépen. Merthogy Kovács Julikára rálép, a Tattersallban, direkt és szándékosan, Kelekótya, az az elrontott, elkényeztetett bestia, de nemcsak hogy rálép, töri a fejét, hogy harapni is kéne...

És Julika sír, mert fáj a válla az eséstől, és fáj a combja a taposástól, és sír, főleg azért, mert csurom sár lett a szép új lovaglórúhája. Pedig az a ruha örült sokba került...

Mert Kovács Juli egyáltalán nem úri kisasszony, és azért lovagol, mert van egy kis gerincferdülése.

És az edző elnászpángolja Kelekótyát, ordít is vele, és Kelekótya hátrálna, de fogják a zabláját, és rémülten forgatja a szemét, és ágaskodik, és még hülyébb lesz, mint azelőtt. Gyűlöli a gyerekeket.

De nem lép rá Baradlay Richárdra, az isaszegi csatában, a Királyerdőnél, bárhogyan is erőlködik az a vé-

reskező vértés. Nem lép rá, átugrál fölötté. De nem azért, mert nem szeret puhára lépni, hanem azért, mert nem bántja a földön fekvő ellenfelet. Ilyen okos, és ilyen lovagias. A ló...

A vértés fáradt, lusta kihúzni a kardját, és lusta leszúrni Richárdot. És kilötte már a karabélyát, a pisztolyai meg átnevésedtek.

Legyint hát.

— Schweinhund! — Megtörli a véres arcát a véres kezével. Magyar vér az, legyőzött ellenfelei vére. Tovanyargal. Így menekül meg Baradlay Richárd. Közben Palvicz Ottó meghal az isaszegi malomban.

És az olvasó már tudja, és az író be is vallja, átverés volt az egész, nem is így történt. Hiszen mi győztünk Isaszegnél.

Következik a valódi történet.

Szász Endre

Decemberben már kórán sötétedik.

Az alkonyat akár a kékpapír. Világoskék az eleinte, aztán nagyhamar beszőrkül, elpiszkolódik.

Maga volt.

A fiatalabb öregember karszéken ült a radiátor mellett. A maga csöndességibe' hosszan eltűnődött. Az élet gyors röptén, ostoba hívságán szeretett leginkább. „Csak anyni mint semmi — mire az ember észbekapna, volt-nincs!”

A fiatalabb öregember ma nem borotválkozott meg. Hisz úgyse megy sehova, és hozzá sem jön senki. Hacsak nem a kis duci asszonyka, az esedékes villanyszámlával...aki bizony ma vagy holnap éppen aktuális.

A fiatalabb öregember már egy idő óta azzal ámtárgatta magamagát, hogy — anyja elmondása szerint — ikertestvérénél öt perccel később született, és ez okból csakugyan ő volna fiatalabb. A fiatalabb öregember ikertestvére régóta nem él már. Sem az édesanyja, sem a felesége. Egyetlen fia van, de az is, ki tudja, hol futkos.

*

Fél négykor már öreg este!

Elsötétül a kékpapírszín, odakintről a gangról összeragadt beszédfoszlány hallik. A két szomszédos banya vartyog. Még külön szerencse, nem érteni miket karattyolnak össze. Nyilván sületlenség. Most valaki direkt fölkapcsolta a liftajtó előtt szál-dróton a mennyezetről csüngő huszonötös körtét. Így száználmas fény pilácsolgat a penészszagú dohosszában.

A fiatalabb öregember a radiátorhoz húzódva üldögél. Elfelejt pislogni. Eszeget. Préselt töpörtyűt ebédel. Szinte fölösleges is mondani, nem dél van. Ebédelni „elfelejtett”. Most ő negyed négykor töpörtyűt csipeget. Főliázott műanyag tálcáról. A langyosnál hidegebb radiátor

mellett, otthon használatos viseltes rongyokban. Eltaposott cipő van a lábán, szakadt, rossz pulóvert a nadrágkorc tájkán derekára kötve. Hogy az annyira érzékeny veséjét kicsit melegebben tartsa.

„A kurr-va életbe!” A

refelé kószál a világban? Mit kószál — csavarog! No és egyáltalán! Cseppet sincs kedvemre... csak száguldozik az a gyerek, mit gyerek? Maholnap már harmincéves, de csak nem komolyodik. Az autós tempóval még most

zuskák... „Hölgyek, urak tessék, tessék! Itt minden eladó, itt minden megvehető!”

A tehetetlen emberforogtag önjáró. Bajt sejt, aki gondolkodik. Jobban jár, ki szájátva ögyelegg...

*

Már előre beharangozott általános áremelés várható jövőre. Most „csöngött le” az általános vasutassztrájk, de tömeges elbocsátások, növekvő munkanélküliség, ez ami várható. „Kezelhetetlen” társadalmi feszültség adódhat, de már most szinte kitapintható, a kormánykoalícion belül leplezetlen a széthúzás...

*

A fiatalabb öregember csak ült a radiátor mellett. „Nekem így nem lesz már meghitt családi körben a megszokott mosoly, ajándék, ünnepelés...mert nekem már nem lesz karácsonyfám, hisz magam leszek, mint az öreg ujjam. Ajándékot senkinek nem vettem, de privát szerencsém, a decemberi lakbért-villanyszámlát a kis duci nőnek valahogy ki bírom fizetni. Különben is: senkim a világon! Karácsonykor tehát magam leszek, punktum!”

*

A fiatalabb öregember most megijedt. Össze-rezzent. Mint akire alaposan ráijeszt valaki.

— Jól van no, megyek már!

Éktelen vad csörömpöléssel észrevétette magát a telefon.

— Halló, tessék!

— Szia apa, hogymeg vagy, mi újság?

— Fiam, te vagy az? Én itten megvagyok...

— Apa, hallod? Milánóból hívlak... a posta szétkapcsol, mire van szükséged!

— Halló?...Halló! Fiam, szólj már bele, itt vagy???

Tardi Sándor

A fiatalabb öregember

fiatalabb öregember megtorpant. Egyszeriben leállt a rágással. Nyelvével ropant óvatosan körültaggatta, ugyan megvan-e még az a szemfog, ami éjszakánként olyan komiszul lüktetni, fájni, hasogatni képes. „Jól van. Hál'istenek megvan, csak igen ráharaptam!”

Am a baj nem jár egyedül. Az előrecsomagolt töpörtyű avas volt. „Oda se neki! Majd úgy eszem a többi, minthogyha friss lenne. Ízét-szagát nem muszáj annyira figyelni. Lehet másra is koncentrálni, persze...”

*

A fiatalabb öregember legény fiára gondol. „Ödön merre járhat? Mer-

Balogh József: Család — részben